

Patērētāju tiesību
aizsardzības centrs

Prasības baterijām un akumulatoriem (REGULA (ES) 2023/1542 par baterijām un bateriju atkritumiem)

Preču un pakalpojumu uzraudzības departamenta
Būvizstrādājumu, elektroiekārtu un energoefektivitātes
uzraudzības daļas vadītājs
Ivars Jorņiņš

Patērētāju tiesību
aizsardzības centrs

Kāpēc jaunas prasības?

Mērķis:

- Veicināt iekšējā tirgus efektīvu darbību, vienlaikus novēršot un samazinot bateriju negatīvo ietekmi uz vidi;
- aizsargāt vidi un cilvēku veselību, novēršot un samazinot bateriju atkritumu rašanās un apsaimniekošanas negatīvo ietekmi;
- noteikt vidisko/drošuma sniegumu un bateriju aprites ciklā iesaistīto operatoru pienākumus/atbildību.

Patērētāju tiesību
aizsardzības centrs

Uz ko attiecas jaunās prasības?

Piemērošanas joma (visu kategoriju baterijām neatkarīgi no to formas, tilpuma, masas, konstrukcijas, materiālu sastāva, ķīmiskā sastāva, izmantošanas vai mērķa):

- “vispārlietojama pārnēsājama baterija” ir atkārtoti uzlādējama vai neuzlādējama pārnēsājama baterija, piemēram, AA, AAA, 9V,.....;
- “vieglo pārvietošanās līdzekļu baterija” jeb “LMT baterija”;
- “baterija, kas paredzēta starterim, apgaismes shēmai un aizdedzei” jeb “SLI baterija”;
- “rūpnieciskā baterija”;
- “elektrotransportlīdzekļa baterija”;
- “stacionāra enerģiju uzkrājošo bateriju sistēma”.

Patērētāju tiesību
aizsardzības centrs

Kādas ir jaunas prasības?

Baterijām izvirzītās ilgtspējas un drošuma prasības:

- Vielu ierobežošana (REACH Regula, dzīvsudrabs, kadmijs, svins,.....);
- Oglekļa pēdas novērtēšana (elektrotransportlīdzekļu baterija, atkārtoti uzlādējamu rūpnieciskās baterijas un LMT baterijas);
- Reciklētais saturs (rūpnieciskās baterijas, elektrotransportlīdzekļu baterijas, LMT baterijas un SLI baterijas);
- Sniegums un ilgturības prasības (kapacitāte, kapacitātes sarukums, jaudas sarukumus, uzlādes kapacitātes saglabāšana,.....);
- Pārnēsājamu bateriju un LMT bateriju izņemamība un nomaināmība;
- Stacionāru enerģiju uzkrājošo bateriju sistēmu drošums.

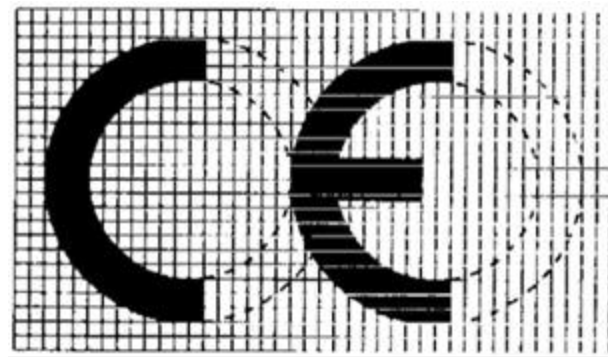

Patērētāju tiesību
aizsardzības centrs

Marķējums

Marķēšanas prasības:

- Informācija par ražotāju;
- Bateriju kategorija;
- Izgatavošanas vieta;
- Izgatavošanas datums;
- Masa;
- Kapacitāte;
-;
- Bateriju dalītas savākšanas simbols (no 2025.gada 18.augusta);
- CE zīmes marķējums
- QR kods (no 2027.gada 18.februāra - piekļuve bateriju pasei, atbilstības deklarācijai u.c. informācijai)

Patērētāju tiesību
aizsardzības centrs

Komersantu pienākumi/atbildība

	Ražotājs	Importētājs	Izplatītājs
Veic novērtēšanu	☒	☐	☐
Identifikācija, atbilstību apliecinošo dokumentu, lietošanas informācijas sagatavošana	☒	☐	☐
Pārliecinās, ka ražotājs ir veicis novērtēšanu	☐	☒	☐
Pārliecinās par dokumentācijas un lietošanas informācijas esamību un nodrošina to gala lietotājam	☐	☒	☒

Patērētāju tiesību
aizsardzības centrs

Ražotāja pienākumi

Atbilstības novērtēšana un ES atbilstības deklarācija

Ražotājs veic baterijas atbilstības novērtēšanu saskaņā ar Regulā noteikto procedūru;

Sagatavo ES atbilstības deklarāciju (paraugs – Regulas IX pielikumā):

- Ražotājs;
- Deklarācijas priekšmets;
- Atsauce un ES saskaņošanas tiesību aktiem;
- Atsauce uz izmantotajiem saskaņotajiem standartiem;
- Atbilstības novērtēšanā iesaistītā Paziņotā struktūra (NB – Notified Body);
- Paraksts/izdošanas vieta/datums/atbildīgās personas vārds/uzvārds/paraksts

Patērētāju tiesību
aizsardzības centrs

Jaunā digitāla pase

Digitālā baterijas pase (No 2027.gada 18.februāra)

Visām tirgū vai ekspluatācijā laistajām LMT baterijām, visām rūpnieciskajām baterijām ar kapacitāti virs 2 kWh un visām elektrotransportlīdzekļu baterijām ir elektroniska reģistrācijas karte ("baterijas pase").

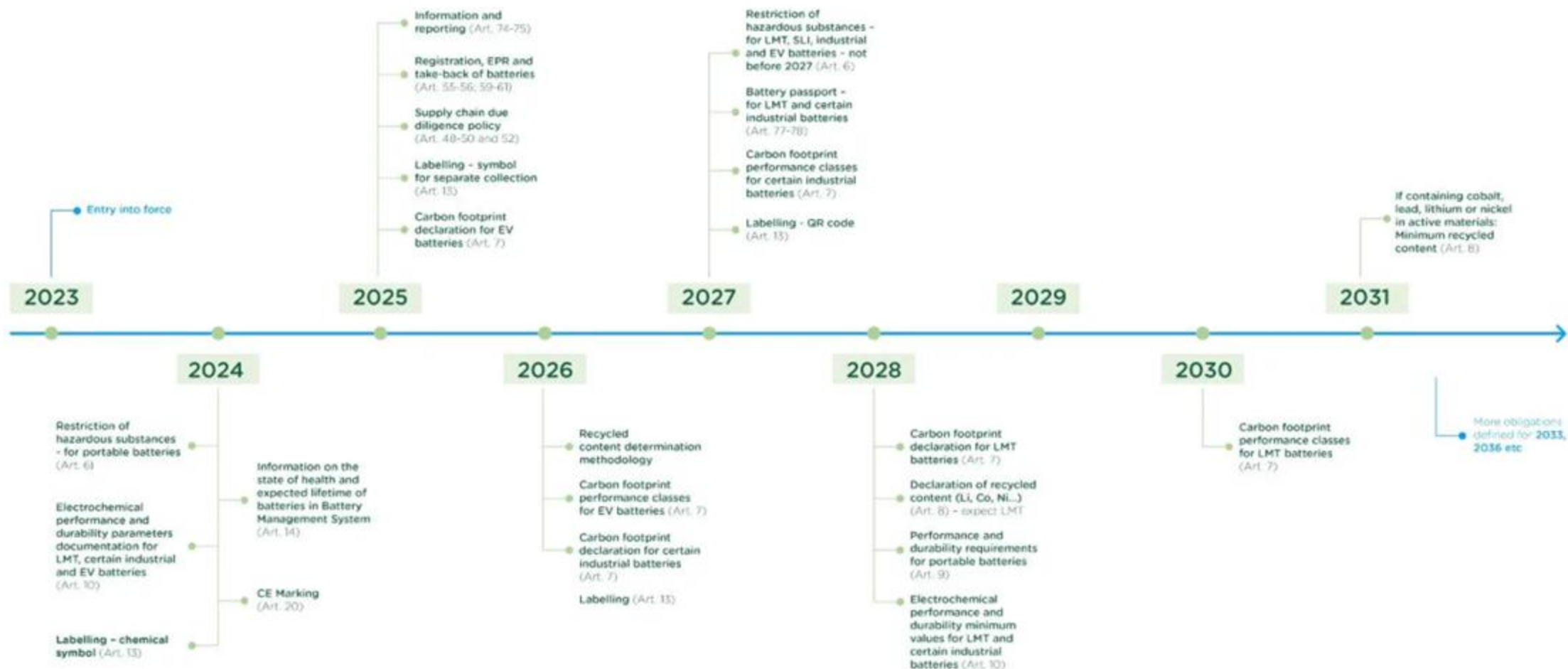
Bateriju pasē iekļautā informācija:

- **Publiski pieejama informācija** (bateriju sastāvs, kapacitāte, spriegums, paredzamais darbmužs, marķējums, atjaunojamā satura īpatsvars,.....);
- **Personas, kam ir leģitīmas intereses un EK** (bateriju komponentes, rezerves daļas, informāciju par demontāžu, drošības pasākumi,.....);
- **Informācijai, kam var piekļūt NB, Tirgus uzraudzības iestādes, EK** (testēšanas pārskati)

Patērētāju tiesību
aizsardzības centrs

Spēkā stāšanās un piemērošana

Patērētāju tiesību
aizsardzības centrs

Prasības baterijām un akumulatoriem

Kompetences dalījums Latvijā:

- **EM/PTAC** – tirgus uzraudzība par bateriju atbilstību;
- **KEM** – VII nodaļa (Ekonomikas operatoru pienākumi attiecībā uz bateriju pienācīgas pārbaudes politiku) un VIII nodaļa (Bateriju atkritumu apsaimniekošana).

Patērētāju tiesību
aizsardzības centrs

Kampaņa “Litija bateriju drošums”

- 2025. gada 6. janvāra līdz 9. janvārim
- Kampaņas mērķis - pasargāt patērētājus no nedrošu litija jonu bateriju izmantošanas, informējot sabiedrību par to, kā baterijas lietot droši.
- Radio reklāma un Radio konkursi
- Sociālie mediji

Saturs:

- Bateriju izmantošana
- Iespējamā bīstamība
- Ieteikumi – uzlādē droši, uzglabā pareizi, uzmanī baterijas uzlādes procesā, izvēlies kvalitatīvas baterijas.....

Patērētāju tiesību
aizsardzības centrs

Paldies par uzmanību!

